

Secretari de Territori, Urbanisme i Agenda Urbana
de la Generalitat de Catalunya

Francesc Sutrias

*“Les autoritzacions dels
pagesos per conrear a
Gallecs eren transitòries; si
hi invertien assumien un risc”*

El Departament de Territori de la Generalitat ha iniciat el procés de regularització dels terrenys de Gallecs, propietat de l'Incasòl, un procés que afectarà prop de 500 Ha i una quarantena de pagesos, que fins ara explotaven les terres, que hauran de deixar a partir del 31 de juliol. La regularització començarà pels terrenys de conreu i posteriorment s'abordarà la resta de situacions possessòries com els habitatges amb terres i sense terres.

per Laura Ortiz Mateo

GENERALITAT

-L'Incasòl traurà a concurs les terres de conreu en una primera fase de regularització. Quin és l'objectiu?

-La voluntat és la regularització de l'espai de Gallecs, que s'ha anat allargant al llarg dels anys. Té per objectiu una qüestió que el territori demana i que la Generalitat ha escollit, que és endreçar definitivament el pla especial de protecció d'aquest espai. Una protecció que està lligada a les activitats que hi estan vinculades, i això passa per regularitzar els usos provisionals que es van autoritzar a través d'un decret a principis dels anys 1980 i que han arribat fins al moment present.

-Quin tipus d'autorització era aquesta?

-És una autorització d'ús agrícola transitori sobre els sòls que formaven part de l'antiga actuació urbanística de Gallecs. Era un ús transitori, precisament, fins que s'acabés decidint quin era el destí final de tot el que havia estat l'ACTUR de Santa Maria de Gallecs. Part d'aquest ACTUR es va urbanitzar, com per exemple, amb el barri de Can Borrell de Mollet i també altres municipis, però l'espai central es va acabar protegint. La decisió de preservar un gran espai central de la urbanització va comportar un pla director urbanístic que es va aprovar el 2005 i un pla especial que per circumstàncies determinades que no tenen a veure amb l'actual govern no s'ha desenvolupat fins ara. És un debat històric i prou complex.

-Ara han decidit posar fil a l'agulla en una qüestió que no és senzilla.

-Jo soc secretari de Territori des del mes de novembre del 2022. Calia valorar tot allò que havia estat expropiat i obrir la porta a la reversió de la situació. Quan nosaltres vam arribar al govern una de les indicacions polítiques que vaig donar era resoldre i acabar el procés de Gallecs, perquè els pagesos ho estaven demanant. És a dir, acabar el pla especial, el pla d'usos, cedir tot l'espai al Consorci que ha de gestionar a futur tot aquest territori i prosseguir amb una regularització d'aquestes autoritzacions transitòries que han arribat fins ara.

-L'Incasòl ha demanat que abans del 31 de juliol aquests pagesos hagin renunciat a aquestes terres.

-No és que renunciïn a la llicència. De fet només sis pagesos són encara titulars de les llicències que es van donar l'any 1984 d'acord amb el decret que regulava l'ús de les terres. Per tant, només sis pagesos tenen un títol sobre aquestes terres, que en si mateix ja s'explica que és transitori, amb la qual cosa és com si se t'acaba el contracte de lloguer. És com si se'ls comunicés que se'ls hi acaba

el contracte un cop exhaurides les pròrrogues i tots els drets que tu puguis tenir com a llogater. En aquest cas s'ha exhaurit el termini que regulava el decret que legitimava la possessió sobre aquestes terres i pel que fa a la resta són pagesos sense títols sobre aquestes terres i això tard o d'hora havia de finalitzar.

-I per què arriba ara?

-Perquè ara és quan acabem el pla especial i és quan es regularitza tota la situació urbanística en favor de l'interès general perquè la ciutadania pugui gaudir d'aquest espai natural.

-Diu que només hi ha una 15% de pagesos amb llicència. Com s'ha permès que s'allargués aquesta situació anòmala durant tant de temps? Hi ha pagesos que tenien la primera llicència però que han acabat especulant amb aquestes terres?

-Perquè s'ha allargat caldria preguntar-ho als anteriors governs i als respectius responsables polítics del Departament de Territori de la Generalitat. El que semblaria és que s'ha fet tràfic jurídic sobre aquests drets, és com un subarrendament d'un contracte de lloguer de manera consentida. Probablement, la situació s'ha allargat perquè tampoc hi havia una voluntat política d'impulsar i acabar el pla especial de Gallecs. Si des del 2005 no hi ha hagut una intenció real d'impuls del pla especial, tot i la importància que té per al territori, no tenia sentit interrompre les situacions possessòries si no era en el marc d'un procediment ampli de regularització.

-Quina és la importància que té el pla especial? Què pot afavorir?

-El pla especial tanca definitivament la protecció de tot l'espai central de Gallecs, de zones verdes i espais no urbanitzables, de manera que s'endrecen uns usos vinculats a usos cívics i socials, vinculat a la protecció del paisatge, a activitats compatibles, a l'oci. No estem parlant de parcs te-

màtics, sinó que estem parlant d'agricultura de proximitat, de recerca agroecològica, de protecció paisatgística. També a activitats que puguin estar vinculades a usos agraris, però no és un parc agrícola; potser aquí hi ha hagut una confusió, però nosaltres mai hem volgut que això fos un parc agrari, és un parc natural al servei de la ciutadania. Per la dimensió que té ha d'estar endreçat, ha d'haver-hi autorització d'utilització dels espais perquè és públic.

-Parla de la importància de l'espai com a espai natural protegit i assegureu que s'han estat fent activitats a conreus que afecten greument aquest espai protegit. Us referiu, per exemple, a l'abocament de purins?

-Sí. Algunes d'aquestes irregularitats s'estan donant. Hi ha activitats difícilment justificables. Gallecs és un entorn on es poden dur a terme activitats vinculades al sector agrícola, però que siguin sostenibles, adequades a la protecció de l'espai i, sobretot, legals. S'hi han fet actuacions vinculades al sector primari però sense autorització.

-Heu detectat que alguns d'aquests terrenys de Gallecs els estiguin fent servir grans empreses agropecuàries per abocar-hi purins?

-Sí, n'hi ha algunes.

-Hi ha pagesos que han mostrat la seva preocupació per la continuïtat de les explotacions. Què els hi pot dir als pagesos que ara han de deixar les terres?

-Eren conscients que aquesta situació arribaria. Si fas inversions en un lloc on saps que no les pots fer estàs assumint un risc.

-Els tempos de la licitació i adjudicació de les terres permetran que es puguin conrear per a la pròxima temporada?

-El calendari de licitació i adjudicació s'ha fet de manera que es puguin collir els cereals d'aquest mes de juliol i al novembre les terres ja estaran adjudicades als nous arrendataris per tornar a sembrar.

-Es permetrà la collita en el cas d'explotacions plurianuals més enllà del 31 de juliol?

-D'aquest tipus d'explotacions n'hi ha poques, però la voluntat és no perjudicar a cap agricultor i que pugui fer la collita.

-De quina manera sortiran a concurs les terres?

-Es faran lots que segueixin una lògica que garanteixi una millor ordenació de les actuals parcel·les que s'estan conreant. Es farà una gestió patrimonial vinculada a la realitat de les explotacions de futur, evidentment buscant que se'n garanteixi la viabilitat. * LAURA ORTIZ MATEO

**Semblaria que alguns
pagesos han fet tràfic
jurídic sobre els drets de les
terres que havien d'explotar**

**Hem detectat irregularitats
com l'abocament de purins
sense autorització, accions
difícilment justificables en un
espai natural protegit**